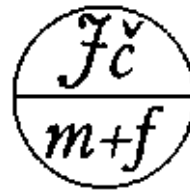

Darwinovská mechanika

Fyzikální sekce,



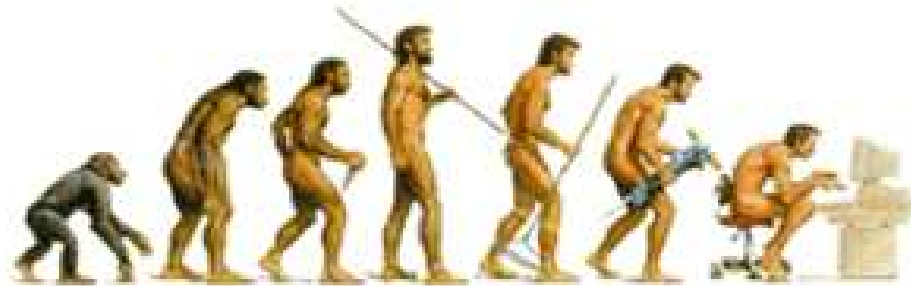
6. 12. 2007



Zdeněk Pospíšil
Ústav matematiky a statistiky

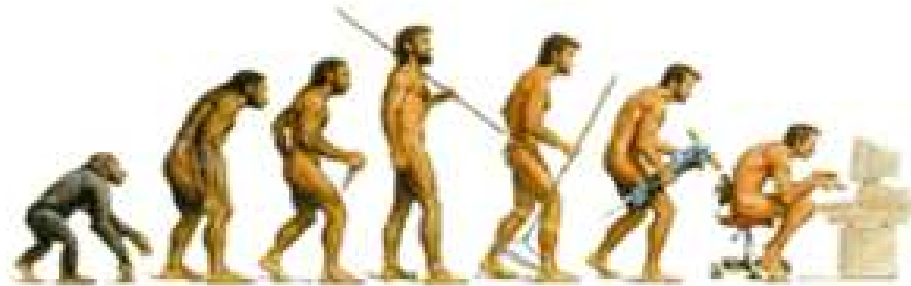


Osnova



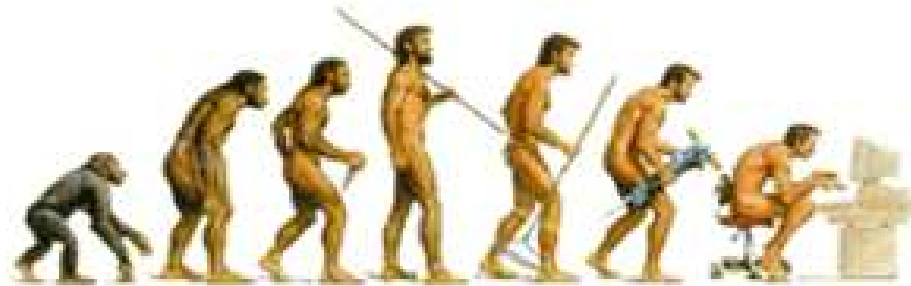
Osnova

■ ÚT



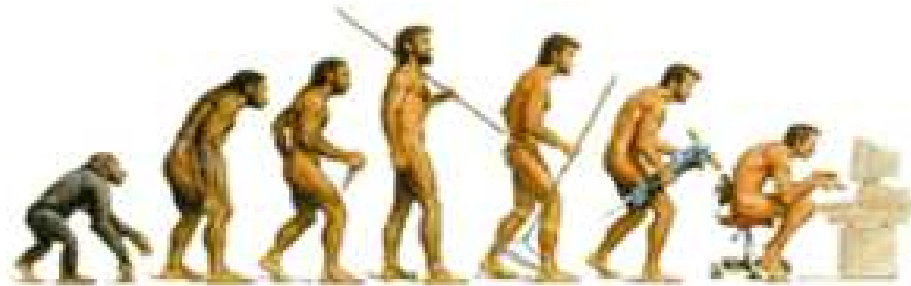
Osnova

- ÚT
- ÚT



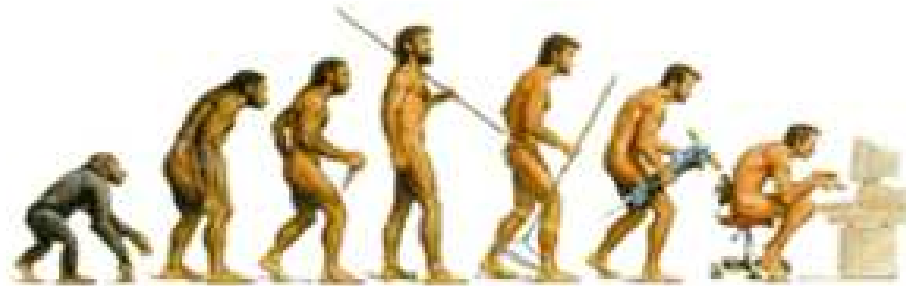
Osnova

- ÚT
- ÚT
- ÚD



Osnova

- ÚT
- ÚT
- D



$$\dot{x} = rx - axy$$

$$\dot{y} = -dy + cxy$$

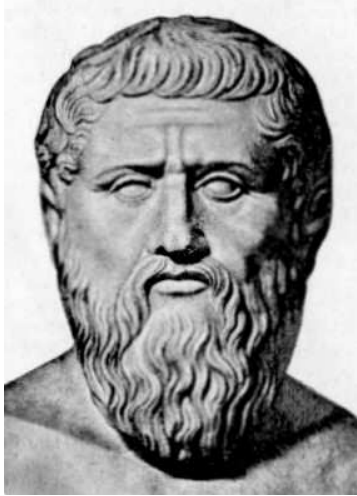
$$H(x, y) = cx + ay - \ln x^d y^r,$$

$$\dot{x} = \frac{\partial H}{\partial y} = a - \frac{r}{y}$$

$$\dot{y} = -\frac{\partial H}{\partial x} = \frac{d}{x} - c$$

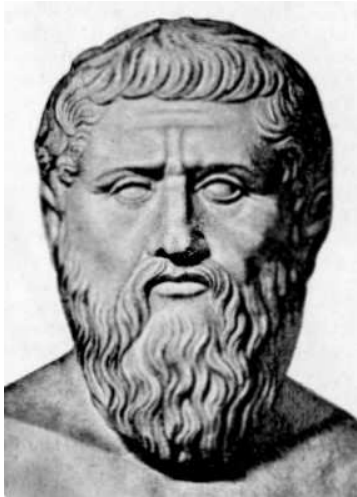
$$\frac{\partial}{\partial x} \dot{x} + \frac{\partial}{\partial y} \dot{y} = 0$$

KERNER E. A statistical mechanics of interacting biological species. *Bull. Math. Biophys.* **19**, 121-146, 1957



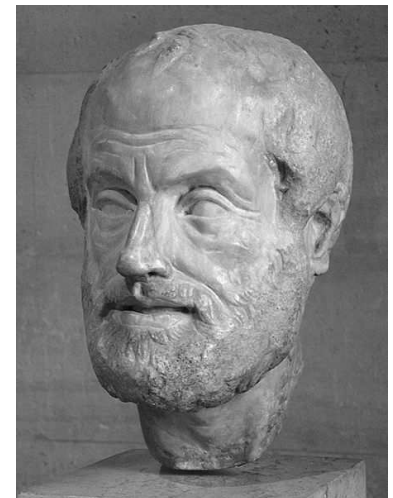
Nejprve jest podle mého mínění stanoviti tuto rozluku:
co jest to, co stále jest, ale vzniku nemá, a co jest to,
co stále vzniká, ale nikdy není jsoucí.

ÚT



Nejprve jest podle mého mínění stanoviti tuto rozluku: co jest to, co stále jest, ale vzniku nemá, a co jest to, co stále vzniká, ale nikdy není jsoucí.

Vedle látky a formy je třeba stanoviti příčinu pohybu (*κινεσις*) a přirozený účel věcí.



ÚT





Vývoj sluneční soustavy:

E. Swedenborg (1733), I. Kant (1755)

P. S. Laplace (Exposition du système du monde, 1796)



Vývoj sluneční soustavy:

E. Swedenborg (1733), I. Kant (1755)

P. S. Laplace (Exposition du système du monde, 1796)

Vývoj živých organismů:

J. B. Lamarck (Philosophie zoologique, 1809)

Lotkovo-Volterrovy rovnice



Lotkovo-Volterrovy rovnice

Vývoj společenstva tvořeného k druhy organismů



Lotkovo-Volterrovy rovnice

Vývoj společenstva tvořeného k druhy organismů

$y_i = y_i(t)$... velikost populace i -tého druhu



Lotkovy-Volterrovy rovnice

Vývoj společenstva tvořeného k druhy organismů

$y_i = y_i(t)$... velikost populace i -tého druhu

Obecný předpoklad: Relativní přírůstek velikosti populace je určen velikostí samotné populace a velikostí všech ostatních



Lotkovo-Volterrovy rovnice

Vývoj společenstva tvořeného k druhy organismů

$y_i = y_i(t)$... velikost populace i -tého druhu

Obecný předpoklad: Relativní přírůstek velikosti populace je určen velikostí samotné populace a velikostí všech ostatních

$$\frac{\dot{y}_i}{y_i} = g_i(\mathbf{y}), \quad i = 1, 2, \dots, k$$



Lotkovy-Volterrovy rovnice

Vývoj společenstva tvořeného k druhy organismů

$y_i = y_i(t)$... velikost populace i -tého druhu

Obecný předpoklad: Relativní přírůstek velikosti populace je určen velikostí samotné populace a velikostí všech ostatních

$$\frac{\dot{y}_i}{y_i} = g_i(\mathbf{y}), \quad i = 1, 2, \dots, k$$

Specifický předpoklad: Tyto závislosti jsou lineární



Lotkovo-Volterrovy rovnice

Vývoj společenstva tvořeného k druhy organismů

$y_i = y_i(t)$... velikost populace i -tého druhu

Obecný předpoklad: Relativní přírůstek velikosti populace je určen velikostí samotné populace a velikostí všech ostatních

$$\frac{\dot{y}_i}{y_i} = g_i(\mathbf{y}), \quad i = 1, 2, \dots, k$$

Specifický předpoklad: Tyto závislosti jsou lineární

$$g_i(\mathbf{y}) = r_i - \sum_j b_{ij} y_j, \quad i = 1, 2, \dots, k$$



Lotkovy-Volterrovy rovnice

Vývoj společenstva tvořeného k druhy organismů

$y_i = y_i(t)$... velikost populace i -tého druhu

Obecný předpoklad: Relativní přírůstek velikosti populace je určen velikostí samotné populace a velikostí všech ostatních

$$\frac{\dot{y}_i}{y_i} = g_i(\mathbf{y}), \quad i = 1, 2, \dots, k$$

Specifický předpoklad: Tyto závislosti jsou lineární

$$\dot{y}_i = y_i(r_i - (\mathbf{B}\mathbf{y})_i), \quad i = 1, 2, \dots, k$$



Lotkovy-Volterrovy rovnice

Vývoj společenstva tvořeného k druhy organismů

$y_i = y_i(t)$... velikost populace i -tého druhu

Obecný předpoklad: Relativní přírůstek velikosti populace je určen velikostí samotné populace a velikostí všech ostatních

$$\frac{\dot{y}_i}{y_i} = g_i(\mathbf{y}), \quad i = 1, 2, \dots, k$$

Specifický předpoklad: Tyto závislosti jsou lineární

$$\dot{y}_i = y_i(r_i - (\mathbf{B}\mathbf{y})_i), \quad i = 1, 2, \dots, k$$

DUBOVIK V.M., GALPERIN A.G., RICHVITSKY V.S., SLEPNYOV S.K. The condition of existence of first integrals and Hamiltonian structures of the Lotka-Volterra equations. Обединенный институт ядерных исследований, Дубна, 1997



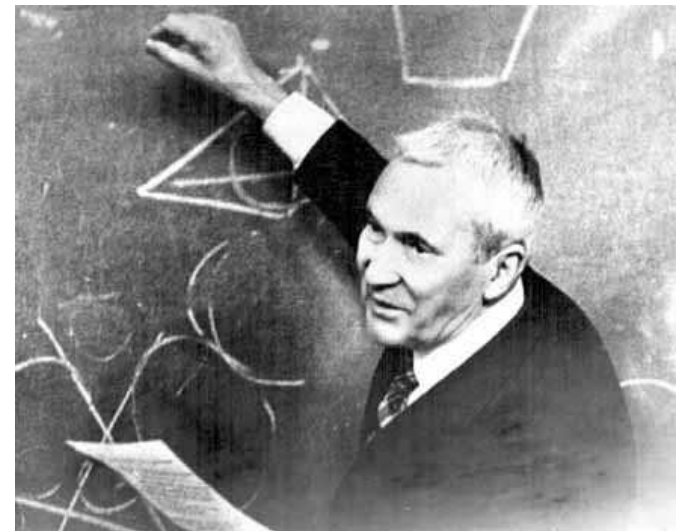
Lotkovo-Volterrovy rovnice

Vývoj společenstva tvořeného k druhy organismů

$y_i = y_i(t)$... velikost populace i -tého druhu

Obecný předpoklad: Relativní přírůstek velikosti populace je určen velikostí samotné populace a velikostí všech ostatních

$$\frac{\dot{y}_i}{y_i} = g_i(\mathbf{y}), \quad i = 1, 2, \dots, k$$



Replikátorová rovnice



Replikátorová rovnice

evoluční úspěch



Replikátorová rovnice

evoluční úspěch = zdatnost



Replikátorová rovnice

evoluční úspěch = zdatnost – průměrná zdatnost



Replikátorová rovnice

evoluční úspěch = zdatnost – průměrná zdatnost

x_i

... relativní zastoupení i -tého typu v populaci



Replikátorová rovnice

evoluční úspěch = zdatnost – průměrná zdatnost

x_i

... relativní zastoupení i -tého typu v populaci

f_i

... zdatnost i -tého typu



Replikátorová rovnice

evoluční úspěch = zdatnost – průměrná zdatnost

x_i

... relativní zastoupení i -tého typu v populaci

$f_i = f_i(\mathbf{x})$

... zdatnost i -tého typu



Replikátorová rovnice

evoluční úspěch = zdatnost – průměrná zdatnost

x_i ... relativní zastoupení i -tého typu v populaci

$f_i = f_i(\mathbf{x})$... zdatnost i -tého typu

$\bar{f}(\mathbf{x}) = \frac{1}{n} \sum_i f_i(\mathbf{x})$... průměrná zdatnost



Replikátorová rovnice

evoluční úspěch = zdatnost – průměrná zdatnost

x_i ... relativní zastoupení i -tého typu v populaci

$f_i = f_i(\mathbf{x})$... zdatnost i -tého typu

$\bar{f}(\mathbf{x}) = \frac{1}{n} \sum_i f_i(\mathbf{x})$... průměrná zdatnost

$$\frac{\dot{x}_i}{x_i} = f_i(\mathbf{x}) - \bar{f}(\mathbf{x})$$



Replikátorová rovnice

evoluční úspěch = zdatnost – průměrná zdatnost

x_i ... relativní zastoupení i -tého typu v populaci

$f_i = f_i(\mathbf{x})$... zdatnost i -tého typu

$\bar{f}(\mathbf{x}) = \frac{1}{n} \sum_i f_i(\mathbf{x})$... průměrná zdatnost

$$\frac{\dot{x}_i}{x_i} = f_i(\mathbf{x}) - \bar{f}(\mathbf{x})$$

$$\dot{x}_i = x_i (f_i(\mathbf{x}) - \bar{f}(\mathbf{x})), \quad i = 1, 2, \dots, n$$



Replikátorová rovnice

evoluční úspěch = zdatnost – průměrná zdatnost

x_i ... relativní zastoupení i -tého typu v populaci

$f_i = f_i(\mathbf{x})$... zdatnost i -tého typu

$\bar{f}(\mathbf{x}) = \frac{1}{n} \sum_i f_i(\mathbf{x})$... průměrná zdatnost

$$\frac{\dot{x}_i}{x_i} = f_i(\mathbf{x}) - \bar{f}(\mathbf{x})$$

$$\dot{x}_i = x_i (f_i(\mathbf{x}) - \bar{f}(\mathbf{x})), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in S_n = \left\{ \mathbf{x} : \sum_i x_i = 1, x_i \geq 0 \right\}$$



Maticová hra



Maticová hra

Konflikt dvou „hráčů“, každý si může vybrat z n strategií.



Maticová hra

Konflikt dvou „hráčů“, každý si může vybrat z n strategií.

a_{ij} ... výhra hráče, který použil i -tou strategii a jeho protivník j -tou



Maticová hra

Konflikt dvou „hráčů“, každý si může vybrat z n strategií.

a_{ij} ... výhra hráče, který použil i -tou strategii a jeho protivník j -tou

První hráč použije i -tou strategii,

druhý j -tou s pravděpodobností x_j , $j = 1, \dots, n$.



Maticová hra

Konflikt dvou „hráčů“, každý si může vybrat z n strategií.

a_{ij} ... výhra hráče, který použil i -tou strategii a jeho protivník j -tou

První hráč použije i -tou strategii,

druhý j -tou s pravděpodobností x_j , $j = 1, \dots, n$.

Střední výhra prvního hráče je

$$v_i = \sum_j a_{ij} x_j = (\mathbf{A}\mathbf{x})_i$$



Maticová hra

Konflikt dvou „hráčů“, každý si může vybrat z n strategií.

a_{ij} ... výhra hráče, který použil i -tou strategii a jeho protivník j -tou

První hráč použije i -tou strategii,

druhý j -tou s pravděpodobností x_j , $j = 1, \dots, n$.

Střední výhra prvního hráče je

$$v_i = \sum_j a_{ij} x_j = (\mathbf{A}\mathbf{x})_i$$

První hráč také použije i -tou strategii s pravděpodobností

x_i , $i = 1, \dots, n$.



Maticová hra

Konflikt dvou „hráčů“, každý si může vybrat z n strategií.

a_{ij} ... výhra hráče, který použil i -tou strategii a jeho protivník j -tou

První hráč použije i -tou strategii,

druhý j -tou s pravděpodobností x_j , $j = 1, \dots, n$.

Střední výhra prvního hráče je

$$v_i = \sum_j a_{ij} x_j = (\mathbf{A}\mathbf{x})_i$$

První hráč také použije i -tou strategii s pravděpodobností

x_i , $i = 1, \dots, n$. Jeho očekávaná výhra je

$$\sum_i x_i v_i = \sum_{ij} x_i a_{ij} x_j = \mathbf{x}^T \mathbf{A} \mathbf{x}$$



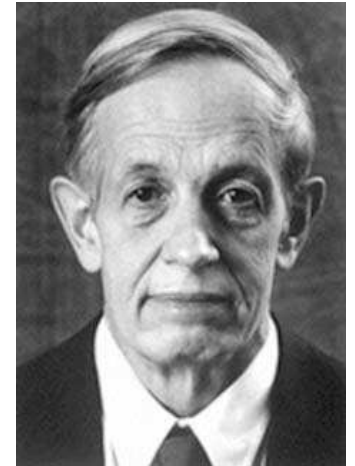
Maticová hra

A ... výplatní matice

x ... smíšená strategie, $x \in S_n$

$x^T A x$... střední výhra

$(Ax)_i$... očekávaná výhra při i -té strategii



Maticová hra

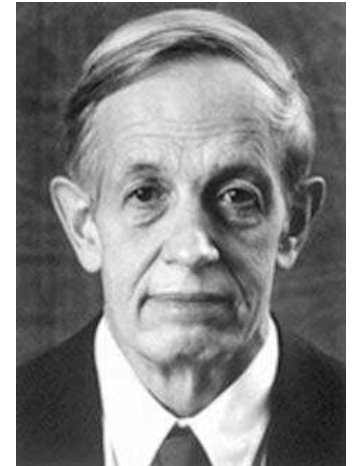
A ... výplatní matice

x ... smíšená strategie, $x \in S_n$

$x^T A x$... střední výhra

$(Ax)_i$... očekávaná výhra při i -té strategii

$\hat{x} \in S_n$:



Maticová hra

A ... výplatní matice

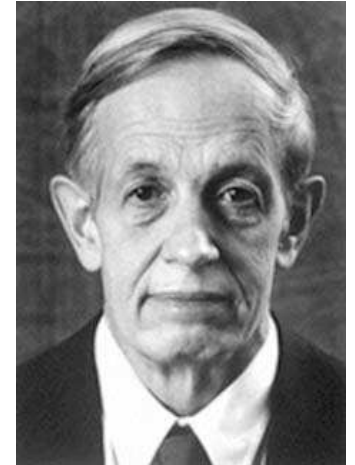
\boldsymbol{x} ... smíšená strategie, $\boldsymbol{x} \in S_n$

$\boldsymbol{x}^T A \boldsymbol{x}$... střední výhra

$(A\boldsymbol{x})_i$... očekávaná výhra při i -té strategii

$\hat{\boldsymbol{x}} \in S_n$: Nashova rovnováha

$$(\forall \boldsymbol{x} \in S_n) \boldsymbol{x}^T A \hat{\boldsymbol{x}} \leq \hat{\boldsymbol{x}}^T A \hat{\boldsymbol{x}}$$



Maticová hra

A ... výplatní matice

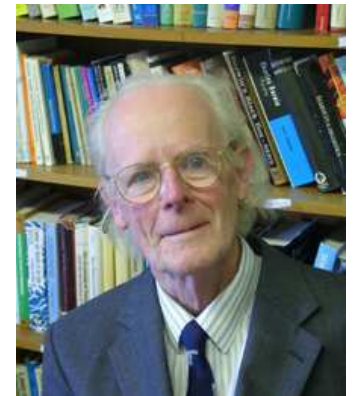
\boldsymbol{x} ... smíšená strategie, $\boldsymbol{x} \in S_n$

$\boldsymbol{x}^T A \boldsymbol{x}$... střední výhra

$(A\boldsymbol{x})_i$... očekávaná výhra při i -té strategii

$\hat{\boldsymbol{x}} \in S_n$: Nashova rovnováha

$$(\forall \boldsymbol{x} \in S_n) \boldsymbol{x}^T A \hat{\boldsymbol{x}} \leq \hat{\boldsymbol{x}}^T A \hat{\boldsymbol{x}}$$



Evolučně stabilní strategie

$$\boldsymbol{x}^T A \hat{\boldsymbol{x}} \leq \hat{\boldsymbol{x}}^T A \hat{\boldsymbol{x}}$$

$$\boldsymbol{x} \neq \hat{\boldsymbol{x}}, \boldsymbol{x}^T A \hat{\boldsymbol{x}} = \hat{\boldsymbol{x}}^T A \hat{\boldsymbol{x}} \Rightarrow \boldsymbol{x}^T A \boldsymbol{x} < \hat{\boldsymbol{x}}^T A \boldsymbol{x}$$

Maticová hra

A ... výplatní matice

\boldsymbol{x} ... smíšená strategie, $\boldsymbol{x} \in S_n$

$\boldsymbol{x}^T A \boldsymbol{x}$... střední výhra

$(A\boldsymbol{x})_i$... očekávaná výhra při i -té strategii

$\hat{\boldsymbol{x}} \in S_n$: Nashova rovnováha

$$(\forall \boldsymbol{x} \in S_n) \boldsymbol{x}^T A \hat{\boldsymbol{x}} \leq \hat{\boldsymbol{x}}^T A \hat{\boldsymbol{x}}$$

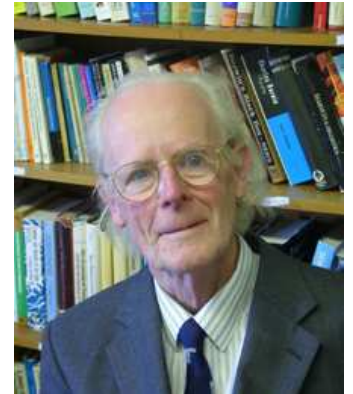
Evolučně stabilní stav

$$(\forall \boldsymbol{x} \in \mathcal{O}(\hat{\boldsymbol{x}}) \cap (S_n), \boldsymbol{x} \neq \hat{\boldsymbol{x}}) \boldsymbol{x}^T A \boldsymbol{x} < \hat{\boldsymbol{x}}^T A \boldsymbol{x}$$

Evolučně stabilní strategie

$$\boldsymbol{x}^T A \hat{\boldsymbol{x}} \leq \hat{\boldsymbol{x}}^T A \hat{\boldsymbol{x}}$$

$$\boldsymbol{x} \neq \hat{\boldsymbol{x}}, \boldsymbol{x}^T A \hat{\boldsymbol{x}} = \hat{\boldsymbol{x}}^T A \hat{\boldsymbol{x}} \Rightarrow \boldsymbol{x}^T A \boldsymbol{x} < \hat{\boldsymbol{x}}^T A \boldsymbol{x}$$



Maticová hra a replikátorová rovnice



Maticová hra a replikátorová rovnice

strategie \leftrightarrow znak



Maticová hra a replikátorová rovnice

strategie \leftrightarrow znak

střední výhra při i -té strategii \leftrightarrow zdatnost při i -tém znaku



Maticová hra a replikátorová rovnice

strategie \leftrightarrow znak

střední výhra při i -té strategii \leftrightarrow zdatnost při i -tém znaku

střední výhra \leftrightarrow průměrná zdatnost



Maticová hra a replikátorová rovnice

strategie \leftrightarrow znak

střední výhra při i -té strategii \leftrightarrow zdatnost při i -tém znaku

střední výhra \leftrightarrow průměrná zdatnost

$$\dot{x}_i = x_i((A\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T A\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$



Maticová hra a replikátorová rovnice

strategie \leftrightarrow znak

střední výhra při i -té strategii \leftrightarrow zdatnost při i -tém znaku

střední výhra \leftrightarrow průměrná zdatnost

$$\dot{x}_i = x_i((A\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T A\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$



$\hat{\mathbf{x}} \in S_n$ Nashova rovnováha \Rightarrow stacionární bod

Maticová hra a replikátorová rovnice

strategie \leftrightarrow znak

střední výhra při i -té strategii \leftrightarrow zdatnost při i -tém znaku

střední výhra \leftrightarrow průměrná zdatnost

$$\dot{x}_i = x_i((Ax)_i - x^T Ax), \quad i = 1, 2, \dots, n$$



$\hat{x} \in S_n$ Nashova rovnováha \Rightarrow stacionární bod

$\hat{x} \in \text{int } S_n$ Nashova rovnováha \Leftarrow přitažlivý stacionární bod

Maticová hra a replikátorová rovnice

strategie \leftrightarrow znak

střední výhra při i -té strategii \leftrightarrow zdatnost při i -tém znaku

střední výhra \leftrightarrow průměrná zdatnost

$$\dot{x}_i = x_i((Ax)_i - x^T Ax), \quad i = 1, 2, \dots, n$$



$\hat{x} \in S_n$ Nashova rovnováha \Rightarrow stacionární bod

$\hat{x} \in \text{int } S_n$ Nashova rovnováha \Leftarrow přitažlivý stacionární bod

$\hat{x} \in S_n$ Evolučně stabilní stav \Rightarrow přitažlivý stacionární bod

Maticová hra a replikátorová rovnice

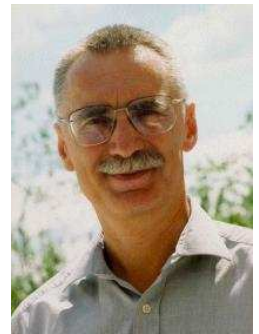
strategie \leftrightarrow znak

střední výhra při i -té strategii \leftrightarrow zdatnost při i -tém znaku

střední výhra \leftrightarrow průměrná zdatnost



$$\dot{x}_i = x_i \left((A\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T A\mathbf{x} \right), \quad i = 1, 2, \dots, n$$



$\hat{\mathbf{x}} \in S_n$ Nashova rovnováha \Rightarrow stacionární bod

$\hat{\mathbf{x}} \in \text{int } S_n$ Nashova rovnováha \Leftarrow přitažlivý stacionární bod

$\hat{\mathbf{x}} \in S_n$ Evolučně stabilní stav \Rightarrow přitažlivý stacionární bod

Příklady

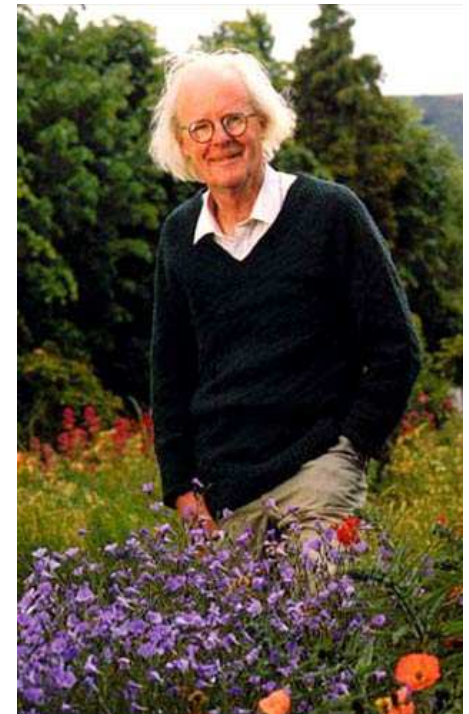
	kámen	nůžky	papír
kámen	0	1	-1
nůžky	-1	0	1
papír	1	-1	0

Příklady

	jestřáb	holubice
jestřáb	$\frac{1}{2}(V - D)$	V
holubice	0	$\frac{1}{2}V$

V ... hodnota zdroje

D ... náklady na boj



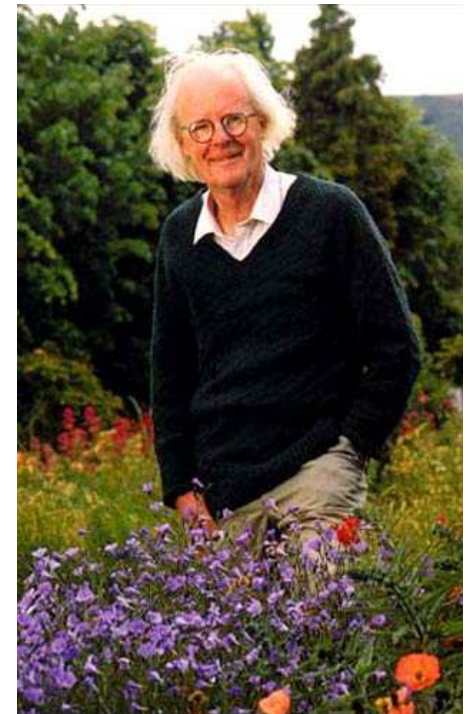
Příklady

	jestřáb	holubice
jestřáb	$\frac{1}{2}(V - D)$	V
holubice	0	$\frac{1}{2}V$

V ... hodnota zdroje

D ... náklady na boj

	jestřáb	holubice	měšt'ák
jestřáb	$\frac{1}{2}(V - D)$	V	$\frac{1}{4}(3V - D)$
holubice	0	$\frac{1}{2}V$	$\frac{1}{4}V$
měšt'ák	$\frac{1}{4}(V - D)$	$\frac{3}{4}V$	$\frac{1}{2}V$



Replikátor a Lotka-Volterra

Replikátor a Lotka-Volterra

$$\dot{x}_i = x_i \left((A\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T A\mathbf{x} \right), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

Replikátor a Lotka-Volterra

$$\dot{x}_i = x_i \left((A\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T A\mathbf{x} \right), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

Transformace: $y_i = \frac{x_i}{x_n}, \quad i = 1, 2, \dots, n - 1$

Označení: $r_i = a_{in} - a_{nn}, \quad b_{ij} = a_{nj} - a_{ij}$

Replikátor a Lotka-Volterra

$$\dot{x}_i = x_i \left((A\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T A\mathbf{x} \right), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

Transformace: $y_i = \frac{x_i}{x_n}, \quad i = 1, 2, \dots, n - 1$

Označení: $r_i = a_{in} - a_{nn}, \quad b_{ij} = a_{nj} - a_{ij}$

$$\dot{y}_j = y_j (\mathbf{r} - B\mathbf{y}), \quad j = 1, 2, \dots, n - 1$$

$$\mathbf{y} \in \text{int } \mathbb{R}_+^{n-1}$$

Replikátor a Lotka-Volterra

$$\dot{x}_i = x_i \left((A\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T A \mathbf{x} \right), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

Transformace: $y_i = \frac{x_i}{x_n}, \quad i = 1, 2, \dots, n - 1$

Označení: $r_i = a_{in} - a_{nn}, \quad b_{ij} = a_{nj} - a_{ij}$

$$\dot{y}_j = y_j (\mathbf{r} - B\mathbf{y}), \quad j = 1, 2, \dots, n - 1$$

$$\mathbf{y} \in \text{int } \mathbb{R}_+^{n-1}$$

Inversní transformace: $x_i = \frac{y_i}{1 + \sum_j y_j}, \quad x_n = \frac{1}{1 + \sum_j y_j}$

Replikátor a Lotka-Volterra

$$\dot{x}_i = x_i ((A\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T A\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

Transformace: $y_i = \frac{x_i}{x_n}, \quad i = 1, 2, \dots, n - 1$

Označení: $r_i = a_{in} - a_{nn}, \quad b_{ij} = a_{nj} - a_{ij}$

$$\dot{y}_j = y_j (\mathbf{r} - B\mathbf{y}), \quad j = 1, 2, \dots, n - 1$$

$$\mathbf{y} \in \text{int } \mathbb{R}_+^{n-1}$$

Inversní transformace: $x_i = \frac{y_i}{1 + \sum_j y_j}, \quad x_n = \frac{1}{1 + \sum_j y_j}$



Replikátor a Lotka-Volterra

Příklad: Kámen-nůžky-papír

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & -1 \\ -1 & 0 & 1 \\ 1 & -1 & 0 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 2 & -1 \end{pmatrix}, \quad \mathbf{r} = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Rovnice selekce



Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .



Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allelely A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allelely jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze



Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allele jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze

$N_i = N_i(t) \dots$ počet allel A_i



Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allele jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze

$N_i = N_i(t)$... počet allel A_i

$N = N(t)$... celkový počet jedinců



Rovnice selekce

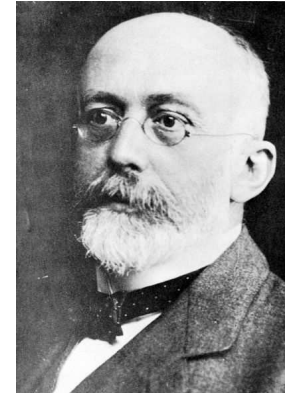
Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allele jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze

$N_i = N_i(t)$... počet allel A_i

$x_i = \frac{N_i}{2N}$... relativní frekvence A_i

$N = N(t)$... celkový počet jedinců



Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allele jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze

$N_i = N_i(t)$... počet allel A_i

$x_i = \frac{N_i}{2N}$... relativní frekvence A_i

$N = N(t)$... celkový počet jedinců

d_{ij} a b_{ij} ... úmrtnost a porodnost jedinců genotypu (A_i, A_j)



Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allele jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze

$N_i = N_i(t)$... počet allel A_i

$x_i = \frac{N_i}{2N}$... relativní frekvence A_i

$N = N(t)$... celkový počet jedinců

d_{ij} a b_{ij} ... úmrtnost a porodnost jedinců genotypu (A_i, A_j)

$$m_{ij} = b_{ij} - d_{ij}, \quad m_{ij} = m_{ji}$$

Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allele jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze

$N_i = N_i(t)$... počet allel A_i

$x_i = \frac{N_i}{2N}$... relativní frekvence A_i

$N = N(t)$... celkový počet jedinců

d_{ij} a b_{ij} ... úmrtnost a porodnost jedinců genotypu (A_i, A_j)

$$m_{ij} = b_{ij} - d_{ij}, \quad m_{ij} = m_{ji}$$

Počet jedinců genotypu (A_i, A_j) je Nx_ix_j

Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allele jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze

$N_i = N_i(t)$... počet allel A_i $x_i = \frac{N_i}{2N}$... relativní frekvence A_i
 $N = N(t)$... celkový počet jedinců

d_{ij} a b_{ij} ... úmrtnost a porodnost jedinců genotypu (A_i, A_j)

$$m_{ij} = b_{ij} - d_{ij}, \quad m_{ij} = m_{ji}$$

Počet jedinců genotypu (A_i, A_j) je $Nx_i x_j$

Allela A_i je v genotypech (A_i, A_j) a (A_j, A_i) , $j = 1, 2, \dots, n$

Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allele jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze

$N_i = N_i(t)$... počet allel A_i $x_i = \frac{N_i}{2N}$... relativní frekvence A_i
 $N = N(t)$... celkový počet jedinců

d_{ij} a b_{ij} ... úmrtnost a porodnost jedinců genotypu (A_i, A_j)

$$m_{ij} = b_{ij} - d_{ij}, \quad m_{ij} = m_{ji}$$

Počet jedinců genotypu (A_i, A_j) je Nx_ix_j

Allela A_i je v genotypech (A_i, A_j) a (A_j, A_i) , $j = 1, 2, \dots, n$

$$N_i(t + \Delta t) = N_i(t) + \sum_j m_{ij}(Nx_ix_j)\Delta t + \sum_j m_{ji}(Nx_ix_j)\Delta t$$

Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allele jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze

$N_i = N_i(t)$... počet allel A_i $x_i = \frac{N_i}{2N}$... relativní frekvence A_i
 $N = N(t)$... celkový počet jedinců

d_{ij} a b_{ij} ... úmrtnost a porodnost jedinců genotypu (A_i, A_j)

$$m_{ij} = b_{ij} - d_{ij}, \quad m_{ij} = m_{ji}$$

Počet jedinců genotypu (A_i, A_j) je $Nx_i x_j$

Allela A_i je v genotypech (A_i, A_j) a (A_j, A_i) , $j = 1, 2, \dots, n$

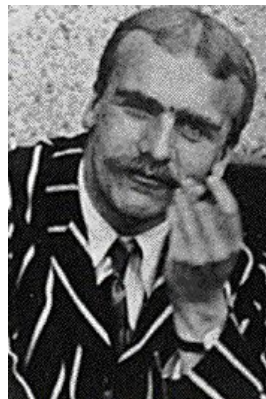
$$\dot{N}_i = \frac{N_i}{2N} \sum_j m_{ij} N_n, \quad \dot{N} = \frac{1}{2} \sum_i \dot{N}_i, \quad \dot{x}_i = x_i \left(\sum_i m_{ij} x_j - \sum_{ij} x_i m_{ij} x_j \right)$$

Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allele jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

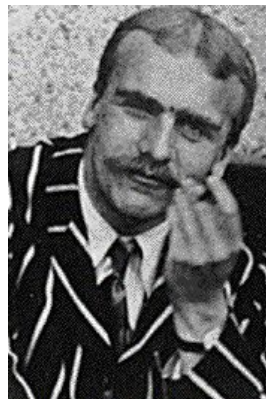


Rovnice selekce

Diploidní organismy, jeden lokus, allele A_1, A_2, \dots, A_n .

1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allele jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$
$$\mathbf{x} \in S_n, \quad M = M^T$$



Potenciál rovnice selekce



Potenciál rovnice selekce

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$



Potenciál rovnice selekce

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

$\mathbb{R}_0^n = \{\boldsymbol{\xi} : \sum \xi_i = 0\}$ tečný prostor k $\text{int } S_n$



Potenciál rovnice selekce

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

$\mathbb{R}_0^n = \{\boldsymbol{\xi} : \sum \xi_i = 0\}$ tečný prostor k $\text{int } S_n$

$G(\mathbf{x}) = (g_{ij}(\mathbf{x})) = \begin{pmatrix} \delta_{ij} \\ x_i \end{pmatrix}$ metrika na $\text{int } S_n$



Potenciál rovnice selekce

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

$\mathbb{R}_0^n = \{\boldsymbol{\xi} : \sum \xi_i = 0\}$ tečný prostor k $\text{int } S_n$

$G(\mathbf{x}) = (g_{ij}(\mathbf{x})) = \begin{pmatrix} \delta_{ij} \\ x_i \end{pmatrix}$ metrika na $\text{int } S_n$

$$V(\mathbf{x}) := \frac{1}{2} \mathbf{x}^T M\mathbf{x}, \quad \frac{\partial V}{\partial x_i}(\mathbf{x}) = (M\mathbf{x})_i$$



Potenciál rovnice selekce

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

$\mathbb{R}_0^n = \{\boldsymbol{\xi} : \sum \xi_i = 0\}$ tečný prostor k $\text{int } S_n$

$G(\mathbf{x}) = (g_{ij}(\mathbf{x})) = \begin{pmatrix} \delta_{ij} \\ x_i \end{pmatrix}$ metrika na $\text{int } S_n$

$$V(\mathbf{x}) := \frac{1}{2} \mathbf{x}^T M\mathbf{x}, \quad \frac{\partial V}{\partial x_i}(\mathbf{x}) = (M\mathbf{x})_i$$

Pro $\mathbf{x} \in \text{int } S_n$ a $\boldsymbol{\xi} \in \mathbb{R}_0^n$ je

$$\begin{aligned} \langle \dot{\mathbf{x}}, \boldsymbol{\xi} \rangle_{\mathbf{x}} &= \sum_i \frac{1}{x_i} x_i ((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}) \xi_i = \sum_i (M\mathbf{x})_i \xi_i - 2V \sum_i \xi_i = \\ &= \sum_i \frac{\partial V}{\partial x_i}(\mathbf{x}) \xi_i = D_{\mathbf{x}} V(\boldsymbol{\xi}) \end{aligned}$$



Potenciál rovnice selekce

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

$\mathbb{R}_0^n = \{\boldsymbol{\xi} : \sum \xi_i = 0\}$ tečný prostor k $\text{int } S_n$

$G(\mathbf{x}) = (g_{ij}(\mathbf{x})) = \begin{pmatrix} \delta_{ij} \\ x_i \end{pmatrix}$ metrika na $\text{int } S_n$

$$V(\mathbf{x}) := \frac{1}{2} \mathbf{x}^T M\mathbf{x}$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n, \boldsymbol{\xi} \in \mathbb{R}_0^n : \quad \langle \dot{\mathbf{x}}, \boldsymbol{\xi} \rangle_{\mathbf{x}} = D_{\mathbf{x}}V(\boldsymbol{\xi})$$



Potenciál rovnice selekce

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

$\mathbb{R}_0^n = \{\boldsymbol{\xi} : \sum \xi_i = 0\}$ tečný prostor k $\text{int } S_n$

$G(\mathbf{x}) = (g_{ij}(\mathbf{x})) = \begin{pmatrix} \delta_{ij} \\ x_i \end{pmatrix}$ metrika na $\text{int } S_n$

$$V(\mathbf{x}) := \frac{1}{2} \mathbf{x}^T M\mathbf{x}$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n, \boldsymbol{\xi} \in \mathbb{R}_0^n : \quad \langle \dot{\mathbf{x}}, \boldsymbol{\xi} \rangle_{\mathbf{x}} = D_{\mathbf{x}}V(\boldsymbol{\xi})$$

$\dot{\mathbf{x}}$ je G gradient potenciálu V



Potenciál rovnice selekce

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

$\mathbb{R}_0^n = \{\boldsymbol{\xi} : \sum \xi_i = 0\}$ tečný prostor k $\text{int } S_n$

$G(\mathbf{x}) = (g_{ij}(\mathbf{x})) = \begin{pmatrix} \delta_{ij} \\ x_i \end{pmatrix}$ metrika na $\text{int } S_n$

$$V(\mathbf{x}) := \frac{1}{2} \mathbf{x}^T M\mathbf{x}$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n, \boldsymbol{\xi} \in \mathbb{R}_0^n : \quad \langle \dot{\mathbf{x}}, \boldsymbol{\xi} \rangle_{\mathbf{x}} = D_{\mathbf{x}}V(\boldsymbol{\xi})$$

$\dot{\mathbf{x}}$ je G gradient potenciálu V

G Shahshahaniho metrika



Potenciál rovnice selekce

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

$\mathbb{R}_0^n = \{\boldsymbol{\xi} : \sum \xi_i = 0\}$ tečný prostor k $\text{int } S_n$

$G(\mathbf{x}) = (g_{ij}(\mathbf{x})) = \begin{pmatrix} \delta_{ij} \\ x_i \end{pmatrix}$ metrika na $\text{int } S_n$

$$V(\mathbf{x}) := \frac{1}{2} \mathbf{x}^T M\mathbf{x}$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n, \boldsymbol{\xi} \in \mathbb{R}_0^n : \quad \langle \dot{\mathbf{x}}, \boldsymbol{\xi} \rangle_{\mathbf{x}} = D_{\mathbf{x}}V(\boldsymbol{\xi})$$

$\dot{\mathbf{x}}$ je G gradient potenciálu V

G Shahshahaniho metrika



Potenciál rovnice selekce

$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

$$V(\mathbf{x}) = \frac{1}{2}\mathbf{x}^T M\mathbf{x}, \quad \langle \dot{\mathbf{x}}, \boldsymbol{\xi} \rangle_{\mathbf{x}} = D_{\mathbf{x}}V(\boldsymbol{\xi})$$

Potenciál rovnice selekce

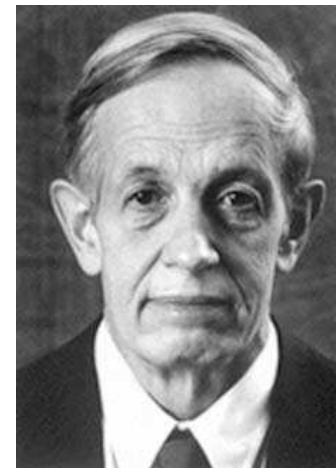
$$\dot{x}_i = x_i((M\mathbf{x})_i - \mathbf{x}^T M\mathbf{x}), \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\mathbf{x} \in \text{int } S_n$$

$$V(\mathbf{x}) = \frac{1}{2}\mathbf{x}^T M\mathbf{x}, \quad \langle \dot{\mathbf{x}}, \boldsymbol{\xi} \rangle_{\mathbf{x}} = D_{\mathbf{x}}V(\boldsymbol{\xi})$$

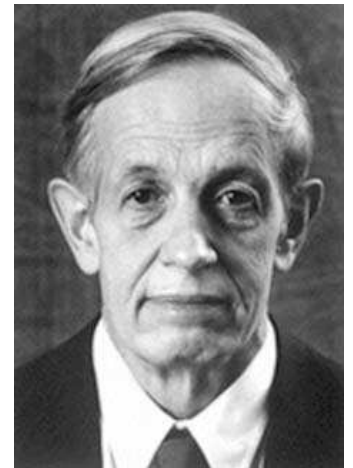
1. populace velká, generace neoddělené, smrt a narození se objevují celkem pravidelně
2. allelely jsou v Hardyho-Weinbergově rovnováze
3. $m_{ij} = \text{const}$

Bimaticová hra



Bimaticová hra

Každý z hráčů má jiné strategie; první jich má n , druhý m .

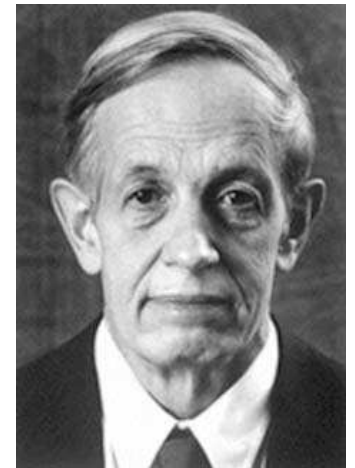


Bimaticová hra

Každý z hráčů má jiné strategie; první jich má n , druhý m .

$x \in S_n \dots$ pravděpodobnosti používání strategií prvním hráčem

$y \in S_m \dots$ pravděpodobnosti používání strategií druhým hráčem



Bimaticová hra

Každý z hráčů má jiné strategie; první jich má n , druhý m .

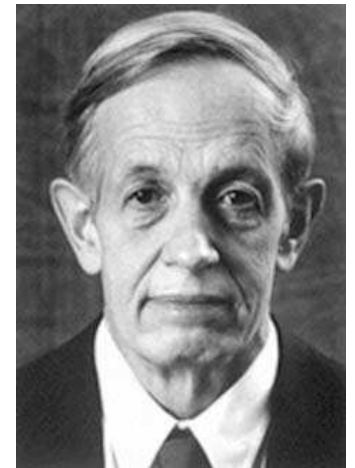
$x \in S_n \dots$ pravděpodobnosti používání strategií prvním hráčem

$y \in S_m \dots$ pravděpodobnosti používání strategií druhým hráčem

Pokud první hráč použije svou i -tou strategii a druhý svou j -tou:

$a_{ij} \dots$ výhra prvního hráče

$b_{ji} \dots$ výhra druhého hráče



Bimaticová hra

Každý z hráčů má jiné strategie; první jich má n , druhý m .

$x \in S_n \dots$ pravděpodobnosti používání strategií prvním hráčem

$y \in S_m \dots$ pravděpodobnosti používání strategií druhým hráčem

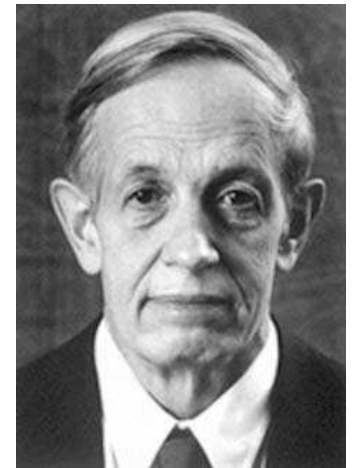
Pokud první hráč použije svou i -tou strategii a druhý svou j -tou:

$a_{ij} \dots$ výhra prvního hráče

$b_{ji} \dots$ výhra druhého hráče

$x^T A y \dots$ střední výhra prvního hráče

$y^T B x \dots$ střední výhra druhého hráče



Bimaticová hra

Každý z hráčů má jiné strategie; první jich má n , druhý m .

$\mathbf{x} \in S_n \dots$ pravděpodobnosti používání strategií prvním hráčem

$\mathbf{y} \in S_m \dots$ pravděpodobnosti používání strategií druhým hráčem

Pokud první hráč použije svou i -tou strategii a druhý svou j -tou:

$a_{ij} \dots$ výhra prvního hráče

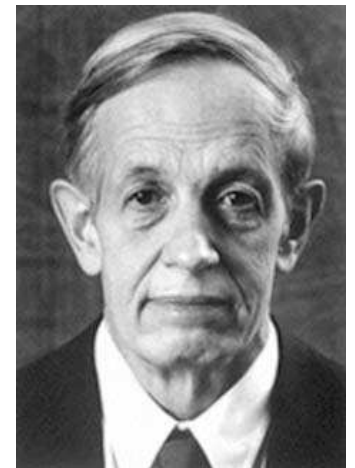
$b_{ji} \dots$ výhra druhého hráče

$\mathbf{x}^T \mathbf{A} \mathbf{y} \dots$ střední výhra prvního hráče

$\mathbf{y}^T \mathbf{B} \mathbf{x} \dots$ střední výhra druhého hráče

$(\hat{\mathbf{x}}, \hat{\mathbf{y}}) \in S_n \times S_m$ je Nashova rovnováha:

$$(\forall (\mathbf{x}, \mathbf{y}) \in S_n \times S_n) \quad \mathbf{x}^T \mathbf{A} \hat{\mathbf{y}} \leq \hat{\mathbf{x}}^T \mathbf{A} \hat{\mathbf{y}}, \quad \mathbf{y}^T \mathbf{B} \hat{\mathbf{x}} \leq \hat{\mathbf{y}}^T \mathbf{B} \hat{\mathbf{x}}$$



Bimaticová hra

$$\dot{x}_i = x_i \left((A\mathbf{y})_i - \mathbf{x}^T A\mathbf{y} \right) \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\dot{y}_j = y_j \left((B\mathbf{x})_j - \mathbf{y}^T B\mathbf{x} \right) \quad j = 1, 2, \dots, m$$

Bimaticová hra

$$\dot{x}_i = x_i \left((A\mathbf{y})_i - \mathbf{x}^T A\mathbf{y} \right) \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\dot{y}_j = y_j \left((B\mathbf{x})_j - \mathbf{y}^T B\mathbf{x} \right) \quad j = 1, 2, \dots, m$$

Pokud $n = m$ a existují $c, c_{ij}, c_j, d_i \in \mathbb{R}$ takové, že

$$a_{ij} = c_{ij} + c_j, \quad b_{ji} = c c_{ij} + d_i$$

a $(\hat{\mathbf{x}}, \hat{\mathbf{y}}) \in S_n \times S_m$ je Nashova rovnováha bimaticové hry (A, B) , pak funkce

$$H(\mathbf{x}, \mathbf{y}) = c \sum_i \hat{x}_i \log x_i - \sum_j \hat{y}_j \log y_j$$

je invariantem (prvním integrálem) systému.

Příklad: válka pohlaví

		samice	
		zdrženlivá	nevázaná
samec	věrný	$G - \frac{1}{2}C - E$	$G - \frac{1}{2}C$
	záletník	$G - \frac{1}{2}C - E$	$G - \frac{1}{2}C$
		zdrženlivá	nevázaná
		0	$G - C$
		0	G

G ... hodnota potomka

C ... rodičovské investice

E ... náklady na námluvy

$$0 < E < G < C < 2(G - E)$$



Příklad: válka pohlaví

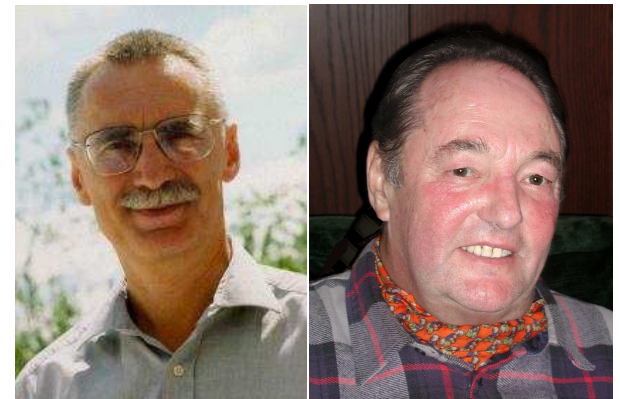
		samice	
		zdrženlivá	nevázaná
samec	věrný	$G - \frac{1}{2}C - E$	$G - \frac{1}{2}C$
	záletník	0	$G - C$
		0	G

G ... hodnota potomka

C ... rodičovské investice

E ... náklady na námluvy

$$0 < E < G < C < 2(G - E)$$



A co Bůh?

A co Bůh?



A co Bůh?

		Bůh	
		zjevuje se	je skrytý
člověk	věří		
	nevěří		



A co Bůh?

		Bůh	
		zjevuje se	je skrytý
člověk	věří		
	nevěří		

Preference:



A co Bůh?

		Bůh	
		zjevuje se	je skrytý
člověk	věří		
	nevěří		

Preference:

	Bůh	člověk
1	aby člověk věřil	vědět
2	zůstat skrytý	věřit



A co Bůh?

		Bůh	
		zjevuje se	je skrytý
člověk	věří		4
	nevěří		

Preference:

	Bůh	člověk
1	aby člověk věřil	vědět
2	zůstat skrytý	věřit



A co Bůh?

		Bůh	
		zjevuje se	je skrytý
člověk	věří	3	4
	nevěří		

Preference:

	Bůh	člověk
1	aby člověk věřil	vědět
2	zůstat skrytý	věřit



A co Bůh?

		Bůh	
		zjevuje se	je skrytý
člověk	věří	3	4
	nevěří		2

Preference:

	Bůh	člověk
1	aby člověk věřil	vědět
2	zůstat skrytý	věřit



A co Bůh?

		Bůh	
		zjevuje se	je skrytý
člověk	věří	3	4
	nevěří	1	2

Preference:

	Bůh	člověk
1	aby člověk věřil	vědět
2	zůstat skrytý	věřit



A co Bůh?

		Bůh	
		zjevuje se	je skrytý
člověk	věří	3 4	4
	nevěří	1	2

Preference:

	Bůh	člověk
1	aby člověk věřil	vědět
2	zůstat skrytý	věřit



A co Bůh?

		Bůh	
		zjevuje se	je skrytý
člověk	věří	3 4	4
	nevěří	1	2 3

Preference:

	Bůh	člověk
1	aby člověk věřil	vědět
2	zůstat skrytý	věřit



A co Bůh?

		Bůh	
		zjevuje se	je skrytý
člověk	věří	3 4	4 2
	nevěří	1 3	2 3

Preference:

	Bůh	člověk
1	aby člověk věřil	vědět
2	zůstat skrytý	věřit



A co Bůh?

		Bůh	
		zjevuje se	je skrytý
člověk	věří	3 4	4 2
	nevěří	1 1	2 3

Preference:

	Bůh	člověk
1	aby člověk věřil	vědět
2	zůstat skrytý	věřit



Děkuji za pozornost

